

REKOMENDACIJOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJAI DĖL UGDYMO NUOTOLINIŲ BŪDU ORGANIZAVIMO

Rekomendacijos grindžiamos projekto „Ugdymas nuotoliniu būdu pandemijos ir kitų krizinių situacijų metu“ (sut. Nr. S-COV-20-2) veiklų vykdymo periodu atliktų mokslinės literatūros analizės ir tyrimo duomenimis.

STRATEGIJA, VALDYMAS IR ADMINISTRAVIMAS

1. Pripažinti mokyklų lyderystę ir padėti mokykloms savarankiškai spręsti ir kokybiškai organizuoti ugdymą nuotoliniu būdu.
2. Pasiūlyti visoms mokykloms metodiką, skirtą mokytojų, moksleivių krūviui skaičiuoti, pamokos laikui planuoti ir organizuoti.
3. Pasiūlyti mokykloms bendrą ugdymo organizavimo nuotoliniu būdu tvarką, pavyzdines tvarkų formas, kurias mokyklos, pasitarusios su mokyklos bendruomenėmis, pritaikytų.
4. Parengti informacinę medžiagą apie ekologišką, ekonomišką ir darnų technologijų naudojimą, taip pat aprašyti saugumo, etiketo ir kitus elgesio skaitmeninėje aplinkoje reikalavimus, dalyvavimo pamokose nuotoliniu būdu taisykles.

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪRA

5. Parengti nuotolinio mokymosi aplinkos pasirinkimo kriterijus, kuriais vadovaujantis būtų galima įvertinti, ar pasirinkta aplinka yra integrali ir apimanti visus ugdymo procesui organizuoti ir įgyvendinti būtinus elementus (naudotojų administravimo, ugdymo turinio pateikimo, redagavimo, dalijimosi, bendravimo ir bendradarbiavimo, pasiekimų vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo, moksleivių elgsenos ir pažangos stebėsenos, vaizdo pamokų organizavimo), yra tvari laiko ir kaštų atžvilgiu.
6. Aiškiai apibrėžti, kas yra nuotolinio mokymosi aplinka, kuo ji skiriasi nuo atskirų technologinių įrankių (pvz., vaizdo pamokų įrankių, elektroninių dienynų).

SKAITMENINIS MOKYMOSI TURINYS

7. Nacionaliniu lygmeniu aprūpinti mokyklas skaitmeniniu ir spausdintinu mokymosi turiniu, susistemintu pagal ugdomuosius dalykus, mokinių amžiaus tarpsnį, parengtu ir patalpintu skaitmeninėje aplinkoje, kurioje ugdymo turinio paketas yra saugomas kaip unikalus, atviras visų mokyklų bendruomenėms, o paketo kopiją leidžiama perkurti: turinį redaguoti ir pritaikyti taip, kad jis atitiktų mokytojų ir mokinių ugdymosi poreikius.
8. Peržiūrėti valstybinių brandos egzaminų tvarką ir įvertinti mokinių galimybes kurti, dalytis, perkurti ir redaguoti individualias ir grupės užduotis, atliktas ugdymosi metu, ir leisti mokiniams naudotis savo sukauptu skaitmeninių užduočių aplanku valstybinių brandos egzaminų metu.

SKAITMENINĖS KOMPETENCIJOS IR TĖSTINIS PROFESINIS TOBULĖJIMAS

9. Numatyti strategines kryptis, skirtas mokytojų kvalifikacijai tobulinti, atsižvelgiant į nuotolinio ugdymo paradigmą, besiskiriančią nuo tradicinio ugdymo klasėje, mokytojų skaitmeninių kompetencijų kaitą, ir atnaujinti susijusius dokumentus (*Reikalavimų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo programoms aprašą*, 2018 m. birželio 25 d. Nr. V-598, ir kitus).
10. Inicijuoti mokyklų vadovų tęstinius mokymus apie nuotolinio ugdymo organizavimą, mokyklos veiklos darbą nuotolinio mokymosi metu ir rekomenduoti mokykloms savo veiklą analizuoti ir organizuoti vadovaujantis mokymo ir mokymosi savianalizės priemone SELFIE.

MOKYMAS, MOKYMASIS IR VERTINIMAS SKAITMENINĖJE APLINKOJE

11. Parengti praktines metodines priemones, skirtas atskirų dalykų grupių pamokoms planuoti ir organizuoti nuotoliniu būdu, įvardyti pagrindinius mokymo ir mokymosi būdus, strategijas ir jų realizaciją skaitmeninėje aplinkoje, pateikti gerąsias nuotoliniam mokymui pritaikytų metodų taikymo praktikas.
12. Parengti metodines rekomendacijas, skirtas pristatyti objektyvaus ugdomojo ir apibendrinamojo vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo procesus nuotoliniu būdu pagal ugdymo programų siekinius.

PAGALBOS SISTEMA MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS

13. Parengti mokyklose dažniausiai naudojamų technologijų naudotojų vadovus (pvz., *Moodle*, *Google* ir *Microsoft*), pagalbos ar konsultacijų portalą, kuriame būtų teikiama pagalba bet kuriuo metu kylant iššūkiams. Naudotojo vadovuose esančią informaciją susisteminti pagal ugdymo nuotoliniu būdu organizavimo proceso eigą ir dalyvius.
14. Skatinti mokyklas ir mokyklų steigėjus kurti vidaus technologines ir metodines pagalbos sistemas, kuriose būtų teikiama savalaikė pagalba mokytojams ir mokiniams, dirbantiems nuotoliniu būdu.
15. Parengti metodines rekomendacijas, kuriose būtų apibrėžiama, kaip apskaičiuoti laiką, kurį skiria mokytojas pasiruošti pamokoms nuotoliniu būdu, sukurti ir vertinti užduotis nuotoliniu būdu, konsultuoti nuotoliniu būdu. Taip pat rekomenduoti mokykloms, kaip planuoti mokinių mokymosi krūvį ugdymo nuotoliniu būdu metu.
16. Skirti ilgalaikį finansavimą moksliniams švietimo krypties tyrimams, kuriais būtų sprendžiami mokytojų motyvacijos, padidėjusio darbo krūvio, skaitmeninio turinio įvairovės, išmaniųjų technologijų taikymo skaitmeninėje aplinkoje iššūkiai, ir siekti suteikti kuo efektyvesnę pagalbą mokytojui ir mokiniui inovatyviais (pvz., dirbtinio intelekto) sprendimais.

PARTNERYSTĖ, BENDRADARBIAVIMAS IR TINKLAVEIKA

17. Skatinti ir pripažinti mokyklų produktyvų bendradarbiavimą su savivaldybėmis ir kurti naują bendravimo skaitmeninėje aplinkoje kultūrą.

KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

18. Atsižvelgti į tai, kad tik visose veiklos srityse įgyvendintų pakeičiųjų visuma sąlygoja kokybišką nuotolinį ugdymą mokykloje, inicijuoti pakeičiųjų visose mokyklų veiklos srityse ir skatinti jas vertinti:
- susitarimų dėl ugdymo nuotoliniu būdu organizavimo aiškumą ir jų laikymąsi;
 - nuotolinio mokymosi aplinkos ir į ją integruojamų technologijų įsigijimo, priežiūros ir atnaujinimo perspektyvas;
 - ugdymo proceso nuotoliniu būdu organizavimą ir galimybes šį procesą tobulinti;
 - atskirų mokomųjų dalykų skaitmeninio turinio pateikimo nuotolinio mokymosi aplinkoje ir dalykų organizavimo (pamokų vedimo, užduočių pateikimo, grįžtamojo ryšio teikimo ir kt.) nuotoliniu būdu kokybę;
 - teikiamą pagalbą dėl ugdymo nuotoliniu būdu organizavimo;
 - bendradarbiavimo su kitomis švietimo įstaigomis ir steigėjais kokybę.
19. Skatinti mokyklas naudoti mokymo ir mokymosi savianalizės priemonę SELFIE, kurią pasitelkusi kiekviena mokykla galėtų įsivertinti, kiek ji yra pasirengusi organizuoti kokybišką ugdymą nuotoliniu būdu.

Rekomendacijos parengtos Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų: dr. Estelos Daukšienės, prof. dr. Margaritos Teresevičienės, prof. dr. Airinos Volungevičienės, doc. dr. Elenos Trepulės, dr. Justinos Naujokaitienės, dr. Gintarės Vaitonytės, dokt. Irmanto Adomaičio.

Finansavimą skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMTLT); sutarties Nr. S-COV-20-2.

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
MCMXXII

Lietuvos
mokslo
taryba